

Datum
2026-02-04

Diarienummer
ADM/2026:35

KVALITETSDEKLARATION

Utbetalning av studiestöd

Ämnesområde

Utbildning samt forskning inom högskolan

Statistikområde

Studiestöd

Produktkod

UF0401

Referenstid

Läsåret 2024/25

Kalenderåret 2025

Första och andra kalenderhalvåret 2025

Innehåll

Statistikens kvalitet.....	4
1 Relevans	4
1.1 Ändamål och informationsbehov	4
1.1.1 Statistikens ändamål	4
1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov	4
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	5
1.2.3 Statistiska mått.....	5
1.2.4 Redovisningsgrupper	5
1.2.5 Referenstider	6
2 Tillförlitlighet.....	6
2.1 Tillförlitlighet totalt	6
2.2 Osäkerhetskällor	6
2.2.1 Urval	6
2.2.2 Ramtäckning	6
2.2.3 Mätning	7
2.2.4 Bortfall.....	7
2.2.5 Bearbetning	7
2.2.6 Modellantaganden	8
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	8
3 Aktualitet och punktlighet	8
3.1 Framställningstid	8
3.2 Frekvens	9
3.3 Punktlighet	9
4 Tillgänglighet och tydlighet.....	9
4.1 Tillgång till statistiken	9
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik.....	9
4.3 Presentation.....	9
4.4 Dokumentation.....	9
5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet	9
5.1 Jämförbarhet över tid	9
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	12
5.3 Samanvändbarhet i övrigt	13
5.4 Numerisk överensstämmelse	13
A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik	14
B. Sekretess och personuppgiftsbehandling	14
C. Bevarande och gallring.....	14

D. Uppgiftsskyldighet	14
E. EU-reglering och internationell rapportering	14
F. Historik	14
G. Kontaktuppgifter.....	15

Statistikens kvalitet

Kvalitetsdeklarationen är uppdaterad och omfattar de senast publicerade uppgifterna. Kvalitetsdeklarationen ger dock en större förståelse för samtliga uppgifter om utbetalning av studiestöd i CSN:s officiella statistik och därmed i statistikdatabasen.¹

1 Relevans

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Syftet med statistiken är att beskriva och följa användningen av svenskt studiestöd.

1.1.2 Statistikansvändares informationsbehov

Användare av statistiken är CSN:s uppdragsgivare, statliga myndigheter, kommuner och regioner, övriga organisationer, politiker, forskare, journalister samt övriga personer som är intresserade av studiestöd.

Informationsbehovet inventeras genom användarråd, kontakter med användare, uppföljning av sökningar i statistikdatabasen och analys av statistikfrågor som kommer in till CSN.

1.2 Statistikens innehåll

Statistiken innehåller i huvudsak följande så kallade målstorheter:

- Antalet individer (studerande) som har fått studiestöd utbetalat någon gång under referenstiden
- Antalet individer (studerande) som har fått studiestöd utbetalat för studier under referenstiden
- Utbetalda belopp under referenstiden

Se avsnitt 1.2.5. för närmare definitioner av referenstider.

Målstorheterna redovisas efter de olika studiestödsformerna: studiehjälp, Rg-bidrag, lärlingsersättning, studiemedel, studiestartsstöd och omställningsstudiestöd. En individ kan förekomma inom en eller flera studiestödsformer.

För studiestödet studiehjälp finns även målstorheterna antal och andel individer som har fått studiehjälpen indragen på grund av ogiltig frånvaro.²

1.2.1 Objekt och population

Användarna av statistiken är intresserade av de individer som studerar med svenskt studiestöd. CSN använder därför följande målobjekt.

¹ Se vidare SCB-FS 2016:17 Statistiska centralbyråns föreskrifter om kvalitet för den officiella statistiken.

² Även individer med enbart lärlingsersättning omfattas.

- De individer som har fått studiestöd utbetalat innan CSN läser datalagret för den senaste referenstiden.

Både mål- och observationsobjekten är individer som förekommer i CSN:s register.

Målpopulationen består av alla individer som har fått studiestöd utbetalat.

1.2.2 Variabler

De viktigaste målvariablerna är:

- Tidpunkten som individen har fått en viss typ av studiestöd utbetalat. Studiestöden är studiehjälp, Rg-bidrag, lärlingsersättning, studiemedel, studiestartsstöd och omställningsstudiestöd
- Tidpunkten som individen studerade med studiestöd
- Det belopp (svenska kronor) som har betalats ut enligt föregående punkter³
- Tidpunkten som ett beslut har fattats om ogiltig frånvaro för en individ med studiehjälp.

Tidpunkten är densamma som referenstiden. Se avsnitt 1.2.5. för närmare definitioner av referenstider.

Målvariablerna är ofta enkla kategoriseringar av observationsvariablerna, till exempel summeringar av belopp en individ mottagit. Mål- och observationsvariablerna överensstämmer därför väl med varandra. Målvariablerna svarar också mot det som användarna efterfrågar. Läs mer om kategoriseringarna i avsnitt 1.2.5.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av antal och summor. För statistik om ogiltig frånvaro inom gymnasieskolan redovisas även andelen som har fått beslut om indragen studiehjälp (procent).

1.2.4 Redovisningsgrupper

Individer som har fått studiestöd utbetalat delas in i delpopulationer. Delpopulationerna består av individer som har mottagit studiestöd i form av studiehjälp, studiemedel, Rg-bidrag, lärlingsersättning, studiestartsstöd och omställningsstudiestöd.⁴ En individ kan tillhöra flera delpopulationer.

Målstorheterna *antal studerande* och *utbetalat belopp* redovisas endast för delpopulationerna, och inte för alla individer som har fått studiestöd utbetalt. För delpopulationerna redovisas målstorheterna både totalt och efter redovisningsgrupper. Redovisningsgrupperna baseras bland annat på kön, ålder, folkbokföringskommun, utbildningsnivå, skolform, studietakt och studieland.

³ Belopp som avsatts i preliminär statlig ålderspensionsavgift ingår inte i utbetalade belopp av studiemedlets grundbidrag och omställningsstudiestödets bidrag. Omställningsstudiestödets bidragsdel är skattepliktigt. Utbetalda belopp för omställningsstudiestöd visar utbetalda bruttobelopp, det vill säga före skatteavdrag.

⁴ Målpopulationen delas in i delpopulationer eftersom de olika studiestöden riktar sig till olika individer och eftersom de olika studiestöden har olika beståndsdelar.

1.2.5 Referenstider

För dem som har fått studiestöd utbetalat finns följande referenstider.

- Kalenderår för utbetalning (kalenderhalvår för utbetalning) omfattar tiden 1 januari–31 december. Denna statistik baseras på den tidpunkt då utbetalningen gjordes, oavsett när studierna bedrevs.
- Studieår (studiehalvår) omfattar tiden 1 januari–31 december. Denna statistik baseras på tiden då studierna bedrevs, men förutsätter också att en utbetalning har gjorts. Referenstiden finns enbart för utlandsstuderande.⁵
- Läsår omfattar tiden 1 juli–30 juni. Denna statistik baseras på tiden då studierna bedrevs, men förutsätter också att en utbetalning har gjorts.⁶

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Statistiken baseras på en totalundersökning med uppgifter från de system som används i CSN:s handläggning. Statistikens tillförlitlighet är beroende av kvaliteten på de register som ligger till grund för handläggningssystemen. Statistiken bedöms vara mycket tillförlitlig.

2.2 Osäkerhetskällor

Utifrån vår definition av population och variabler finns det ingen osäkerhet i statistiken förutom eventuella mät- och bearbetningsfel. Det bedöms emellertid ha en liten betydelse för statistikens tillförlitlighet.

2.2.1 Urval

Denna källa bidrar inte till osäkerhet i statistiken tack vare att det rör sig om en totalundersökning.

2.2.2 Ramtäckning

Ramen för respektive delpopulation (se avsnitt 1.2.4) är registret över individer som mottar studiestödet. En individ förekommer i registret om hen mottar studiestödet innan registret fastställs för statistikens senaste referenstid. Normalt fastställs registret direkt efter den senaste referenstiden.

En rampopulation består av alla individer i ett register. De olika rampopulationerna stämmer väl överens med de olika populationerna, och eventuella täckningsbrister bedöms inte påverka statistikens tillförlitlighet. Ett undantag är registret som används för den preliminära statistiken om omställningsstudiestöd, se mer om detta nedan under avsnitt 2.2.3.

⁵ Studerande utomlands finns alltså både under ”kalenderår för utbetalning” och ”studieår”. Att utlandsstuderande redovisas även under studieår, vilket alltså baseras på studietiden, beror på att utbetalningar i många fall sker i förskott. Redovisningen av studieår visar därför bättre hur många som studerar utomlands under en viss tidsperiod.

⁶ Ogiltig frånvaro inom studiehjälpen baseras på den tidpunkt beslutet har fattats, oavsett när studierna bedrevs. Rg-bidrag redovisas alltid utifrån den tidpunkt då utbetalningen har gjorts.

2.2.3 Mätning

Information om de som ingår i undersökningen hämtas från CSN:s interna register. Informationen hämtas direkt efter det senaste kalenderåret och direkt efter det senaste läsåret. I samband med det låser vi även registren.⁷

De uppgifter som redovisas per halvår baseras på samma information som de uppgifter som redovisas per år. Det innebär att längre tid hinner passera innan information hämtas för det första halvåret, jämfört med det andra halvåret. Detta kan ge upphov till mindre skillnader mellan halvåren.⁸

Handläggningstiden för omställningsstudiestöd är för närvarande lång och det påverkar läsårsstatistiken om omställningsstudiestöd. Läsårsstatistiken avser tiden då individer studerar, givet att individerna även har fått studiestöd utbetalat. De långa handläggningstiderna för omställningsstudiestöd innebär dock, att en del individer som studerar under ett läsår får omställningsstudiestöd beviljat eller utbetalat först efter läsårets slut och först efter att informationen hämtats från CSN:s register.

På grund av detta redovisas både preliminär och slutlig läsårsstatistik om omställningsstudiestöd. Den preliminära läsårsstatistiken publiceras direkt efter läsårets slut, och underskattar antalet studerande under läsåret. Den slutliga läsårsstatistiken publiceras ett år efter läsårets slut och har inte samma problem.

Andra mätfel kan förekomma. Dessa mätfel kan ha flera källor och beror oftast på den mänskliga faktorn. CSN kan göra felregistreringar i samband med handläggningen, till exempel registrera fel utbildningsnivå. Även inrapporteringen till CSN från skolor, enskilda studerande och andra myndigheter kan vara felaktig. Exempelvis kan uppgifter från folkbokföringen vara felaktiga eller så kan det förekomma underrapportering av ogiltig frånvaro i gymnasieskolan.

Mätfelen varierar sannolikt mellan olika redovisningsgrupper, men bedöms sammanfattningsvis som förhållandevis små. Tillförlitligheten bedöms därmed vara god.

2.2.4 Bortfall

Statistiken är en registerbaserad totalundersökning och därmed förekommer inget objektbortfall. Vid mättillfället saknas ibland, för enstaka objekt, viss information, till exempel uppgift om utbildningsnivå. Dessa bortfall bedöms dock ha mycket begränsad påverkan på statistikens tillförlitlighet.

2.2.5 Bearbetning

Informationen i CSN:s handläggningssystem överförs till ett separat datalager. En bearbetning av uppgifterna sker både maskinellt och manuellt innan uppgifterna publiceras i CSN:s statistikdatabas.

⁷ För läsårsuppgifter om Rg-bidrag görs dock ingen läsning av uppgifterna. När datalagret inte är låst tas uppgifterna fram vid samma tidpunkt varje år.

⁸ Registeruppgifterna kan förändras i samband med den fortsatta administreringen av studiestödsärenden. Det är i huvudsak halvårsstatistik över studiemedel för utlandsstudier som kan påverkas av att informationen inhämtas efter olika lång tid.

Om en individ studerar på flera utbildningsnivåer och/eller inom olika skolformer, viktas det utbetalade beloppet.⁹ Vid en fördelning på variablerna kan det utbetalade beloppet skilja sig något jämfört med det belopp som verkligen har betalats ut.

I de fall en individ har haft antingen generellt eller högre bidrag under referenstiden klassas utbetalningar av tilläggsbidrag, merkostnadslån eller tillägglån under respektive bidragsnivå. När en individ haft både generellt och högre bidrag under referenstiden, klassas utbetalningar av tilläggsbidrag, merkostnadslån eller tillägglån som om de tillhör det generella bidraget. När en individ varken haft generellt eller högre bidrag under referenstiden, klassas utbetalningar av tilläggsbidrag, merkostnadslån eller tillägglån som om de tillhör det generella bidraget (exempelvis vid retroaktiva utbetalningar).

Vid bearbetningen av statistiken kan fel uppstå. Kontroller av bearbetningarna görs i flera steg innan statistiken publiceras, vilket medför att de flesta fel upptäcks. När rättelser behöver göras efter publicering informerar vi om det i berörda tabeller.

2.2.6 Modellantaganden

Modellantaganden förekommer inte och är därmed inte någon osäkerhetskälla.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

För omställningsstudiestöd redovisas både preliminär och slutlig läsårsstatistik. Anledningen är att handläggningsläget är och förväntas vara ansträngt under en tid framöver. Läsårsstatistiken redovisas i september efter läsåret och baseras på tiden då studierna bedrevs, oavsett när utbetalningen gjordes. På grund av att många ansökningar återstår att besluta när statistiken ska tas fram och redovisas, kommer uppgifterna att vara preliminära i samband med den första redovisningen och slutliga först ett år senare. Statistiken om omställningsstudiestöd för läsåret 2023/24 har uppdaterats och är nu slutlig.¹⁰ Statistiken för läsåret 2024/25 är preliminär.

I övrigt redovisas endast slutlig statistik.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

Statistikens framställningstid varierar mellan olika publiceringstillfällen. Framställningstiden är:

- en månad efter referenstidens slut för statistik som publiceras per kalenderår, och
- två månader efter referenstidens slut för statistik som publiceras per läsår.

Statistik om ogiltig frånvaro inom studiehjälpen publiceras läsårsvis med en framställningstid på en vecka efter referenstidens slut.

⁹ För omställningsstudiestöd viktas även det utbetalade beloppet utifrån studietakt.

¹⁰ I den slutliga statistik som redovisas för läsåret 2023/24 har det tillkommit 736 personer och 53,3 miljoner kronor i utbetalade belopp, jämfört med den preliminära statistiken. För läsåret 2024/25 väntas den procentuella ökningen mellan preliminär och slutlig statistik bli mindre tack vare ett bättre handläggningsläge.

3.2 Frekvens

Statistiken för samtliga referenstider publiceras varje år.

3.3 Punktlighet

Statistiken publiceras enligt den i förväg framtagna publiceringsplanen och är punktlig. Aktuell publiceringsplan finns på CSN:s och SCB:s webbplatser.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken publiceras i en statistikdatabas på CSN:s webbplats och finns tillgänglig som öppna data. Samma statistik finns tillgänglig på Sveriges dataportal (www.dataportal.se).

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Annan statistik finns i analyser om studiestödets utfall. Dessa publiceras löpande på csn.se. CSN kan i vissa fall även ta fram ytterligare statistik på förfrågan.

4.3 Presentation

Statistiken presenteras i form av tabeller i vår statistikdatabas. Användaren kan på egen hand göra vissa val som kan påverka presentationen, till exempel om format och tabellutformning.

4.4 Dokumentation

Framställningen av statistiken och mikrodata beskrivs i dokumentet Statistikens framställning (StaF). Statistikens kvalitet beskrivs i detta dokument. CSN kan på förfrågan lämna mer detaljerad information om statistiken och dess innehåll.

I fotnoter i anslutning till tabellerna i statistikdatabasen förklaras variabler, statistiska mått och redovisningsgrupper.

Kriterierna för hur statistiken har tagits fram dokumenteras för att vid behov kunna härleda siffror.

5 Jämförbarhet och sam anvä ndbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Översikt

Statistikdatabasen för officiell statistik om utbetalning av studiestöd innehåller uppgifter från många år, vissa uppgifter finns från och med läsåret 2001/02. Det möjliggör jämförelser över tid.

Äldre statistik finns publicerad i pdf-format på CSN:s webbplats. Den statistiken innehåller oftast samma variabler, redovisningsgrupper och mått som statistiken i statistikdatabasen.

Äldre statistik tillsammans med statistik i statistiskdatabasen möjliggör jämförelser under en lång tidsperiod.¹¹

Det moderna studiestödet infördes 1965 och reformerades bland annat 2001. Dagens studiestöd är i stort sett detsamma som studiestödet som infördes 2001. Studiestödet har dock förändrats över tid. Vissa stödformer har tillkommit och fallit bort, åldersgränser har höjts och utbildningar har omklassificerats. I följande avsnitt presenterar vi några större och senare förändringar som påverkar jämförelser över tid. Se även punkt F i Allmänna uppgifter.

Studiemedel

- Den övre åldersgränsen för att få studiemedel har höjts tre gånger sedan statistikdatabasen togs i bruk, 2006, 2014 och 2022 (till 54, 56 respektive 60 år). Även den ålder vid vilken den så kallade lånetrappan¹² träder in har justerats.
- Fribeloppet i inkomstprövningen har höjts flera gånger. Fribeloppet höjdes senast 2014.
- Inkomstprövningen inom studiemedelssystemet var avskaffad från år 2020 till och med första kalenderhalvåret 2022.
- Tidigare landspecifika lånebelopp¹³ avskaffades 2015 för utlandsstudiemedel och sedan dess kan i stället ett särskilt merkostnadslån lämnas vid utlandsstudier.
- Med anledning av att EU-medborgare skulle jämföras med svenska medborgare förändrades ett antal bestämmelser 2015. Exempelvis blev det möjligt att få tilläggs lån vid studier inom EES och Schweiz.
- Personer som är antagna till och registrerade vid svenska läroanstalter, men som bedriver utlandsförlagd utbildning, gör sitt examensarbete utomlands och liknande, och som därmed befinner sig utomlands, är inte medräknade i statistiken över antalet studerande utomlands. Dessa studerande räknas i statistiken som studerande i Sverige, trots att de sedan 2015 enligt 3 kap. 20 § studiestödsförordningen (2000:655) ses som utlandsstuderande.
- Beloppen inom studiemedelssystemet har justerats utöver den ordinarie kopplingen till prisbasbeloppet. Senast en sådan justering gjordes var 2018.
- Rätten till högre bidrag har förändrats flera gånger under årens lopp. Bland annat har vissa yngre studerande sedan 2009 rätt till högre bidrag och mellan augusti 2015 och december 2019 hade ungdomar som studerade med utbildningskontrakt möjlighet att få det högre bidraget. Mellan juli 2018 och februari 2024 kunde även ungdomar som läste på ett introduktionsprogram eller som gick vidare till andra studier, ha rätt till det högre bidraget. Under 2015 gavs studerande på kompletterande pedagogisk utbildning (KPU) med inriktning naturvetenskapliga ämnen rätt till studiemedlets högre bidrag och satsningen vidgades till samtliga studerande 2018. Från och med 2022 ger även grundlärautbildning i form av KPU rätt till högre bidrag.

¹¹ När statistikdatabasen infördes 2016 lästes merparten av de datalager som uppgifterna hämtas ifrån. Äldre uppgifter i statistikdatabasen kan därför skilja sig lite från uppgifterna som finns publicerade i pdf-format. Skillnaderna är dock små.

¹² Den så kallade lånetrappan innebär att antalet veckor med rätt till studielån trappas ned för varje år med stigande ålder.

¹³ Med landspecifika lånebelopp menas att olika länder hade olika lånebelopp (grundlån). Beloppen fastställdes av CSN och baserades på beräkningar från svenska ambassader i de olika länderna.

- Det högre bidraget lämnas inom ramen för anslagna medel.¹⁴ Medlen har tagit slut under vissa år och då har det högre bidraget inte betalats ut till personer som tillhör målgruppen, men som ansökt efter vissa datum. Dessa kan då ha fått generellt bidrag i stället.

Studiehjälp

- Den 1 juli 2011 genomfördes en gymnasiereform som innebar att specialutformade program vid gymnasieskolan togs bort. Antalet elever som får inackorderingstillägg minskade i och med förändringen.
- Beloppen inom studiehjälpssystemet har höjts flera gånger. Senast det skedde var 2018.
- Sedan den 1 augusti 2018 kan lärlingsersättning även lämnas för studier på en lärlingsliknande utbildning vid ett introduktionsprogram.
- Från och med 1 februari 2024 har CSN tagit över ansvaret för EG-utbetalningar med fullt belopp som tidigare hanterades av Försäkringskassan. Utbetalningarna berör personer som får studiehjälp för utlandsstudier och betalas ut inom ramen för EU:s förordningar om samordning av familjeförmåner.
- Från och med år 2025 har månadsbeloppet i lärlingsersättning höjts, från 1 000 till 1 500 kronor i månaden.

Studiestartsstöd

- Personer som inte tidigare hade haft rätt till studiestartsstöd fick, med anledning av ett förändrat arbetslöshetsvillkor, tillfälligt rätt till studiestartsstöd mellan den 1 juli 2020 och den 31 december 2021.
- Inkomstprövningen inom studiestartsstödssystemet avskaffades tillfälligt under 2020.
- De medel som avsätts för studiestartsstöd är begränsade per kommun och år och stödet lämnas så länge medlen räcker.¹⁵ Medlen har tagit slut i vissa kommuner under vissa år och studiestartsstöd kunde inte betalas ut till en del personer som tillhörde målgruppen.

Omställningsstudiestöd

- För studier som bedrivs med omställningsstudiestöd från och med den 1 juli 2025 har bland annat det så kallade etableringsvillkoret ändrats, det har inte heller funnits något krav på att arbetet ska ha varit huvudsyssla och fler ersättningar har blivit överhoppningsbara vid prövning av aktualitetsvillkoret. Frågan om utbildningen leder till ett yrke där det råder brist på utbildad arbetskraft ska också göras på ett annat sätt än tidigare. Dessa villkorsändringar har inneburit att målgruppen för omställningsstudiestödet har vidgats. Dessutom ändrades beräkningen av lånebeloppen, vilket har lett till att något högre lånebelopp kan beviljas.
- Omställningsstudiestöd lämnas till studerande som arbetat inom privat respektive offentlig sektor inom ramen för anslagna medel. Under 2023 tog medlen slut för studerande inom offentlig sektor, vilket medförde att alla som tillhörde målgruppen inte kunde få stödet.

¹⁴ Den finns flera olika anslagsposter för det högre bidraget. Anslagen har endast tagit slut för enstaka anslagsposter och under vissa år.

¹⁵ Kommuner som deltog i studiestartsstödssystemet fick varje år en budget för studiestartsstöd. För en del kommuner räckte budgeten inte till. Notera att antalet kommuner som deltog i studiestartsstödssystemet varierar över tid.

Övrigt/Gemensamt

- ”Konst- och kulturutbildningar” är en ny skolform i statistikdatabasen från och med det andra kalenderhalvåret 2015. Tidigare återfanns studerande på liknande utbildningar i statistik inom skolformen ”Kompletterande utbildningar”. Vid val av skolformen ”Konst- och kulturutbildningar” under perioden 1 juli 2015 till och med 30 juni 2018, kan det förekomma studerande med studiemedel både inom ”Konst- och kulturutbildning” och inom ”Kompletterande utbildning”. I statistikdatabasen redovisas båda skolformerna under ”Konst- och kulturutbildning”.
- Från och med den 1 juli 2015 bedöms utbildningsnivån för språkkurser utifrån kursens innehåll, vilket i de flesta fall är på gymnasienivå. Innan den 1 juli 2015 klassificerades alla språkkurser som eftergymnasiala.¹⁶
- Från och med 1 juli 2019 delas redovisningen av det naturvetenskapliga/tekniska basåret, som bedrivs i regi av universitet och högskolor, upp i behörighetsgivande utbildning och högskoleintroducerande utbildning. Behörighetsgivande utbildning klassificeras som gymnasienivå (avdelning A3 i studiestödsförordningen [2000:655]) medan högskoleintroducerande utbildning klassificeras som eftergymnasial nivå (avdelning B2). Före 1 juli 2019 redovisades basåret enbart som utbildning på gymnasienivå. Ändringen från och med 1 juli 2019 innebär att ett mindre antal studerande på basåret inom högskola/universitet bedriver studier som delvis klassificeras som studier på eftergymnasial nivå.
- Från och med hösten 2024 finns det en försöksverksamhet med en ny skolform, Nationell yrkesutbildning. Utbildningen är en yrkesutbildning för vuxna på gymnasial nivå som anordnas enligt förordningen (2024:107) om stöd för en nationell yrkesutbildning. Utbildningen ger rätt till studiemedel och omställningsstudiestöd.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Statistiken är i stora drag framtagen på samma sätt vilket gör jämförbarheten mellan grupper god.

I kategorin ”EU” redovisas alla länder (utom de nordiska) som för tillfället ingår i EU, oavsett när de blev medlemmar. Storbritannien redovisas under kategorin ”Europa övriga” för alla tidsperioder som är möjliga att söka ut i statistikdatabasen.

Studiemedel, studiestartsstöd och studiehjälp för studier under en referenstid betalas i huvudsak ut under samma referenstid. Det skiljer sig från omställningsstudiestöd som dels kan betalas ut under referenstiden, dels kan betalas ut efter referenstiden. Detta måste beaktas vid eventuella jämförelser mellan omställningsstudiestöd och andra studiestöd.¹⁷

Utländsstuderande med studiemedel är i vissa fall framtagna på ett annat sätt än andra statistikuppgifter. Se mer om detta i avsnitt 1.2.5.

¹⁶ När utbildningarna bedömdes vara eftergymnasiala ställdes krav på att de studerande skulle ha uppnått grundläggande behörighet för högskolestudier.

¹⁷ Användare som vill jämföra antalet individer som studerar med de olika studiestöden bör, när det gäller kalenderårsstatistiken, beakta att den redovisade statistiken överskattar antalet studerande med omställningsstudiestöd i förhållande till övriga studiestödstagare. Användare som vill jämföra antalet individer som får de olika studiestöden utbetalda behöver inte beakta detta då kalenderårsstatistiken de facto avser tidpunkten som individer får studiestöd utbetalt.

För omställningsstudiestöd visas det folkbokföringslän och den folkbokföringskommun som personen var folkbokförd i vid framtagandet av statistiken. För övriga studiestöd visas i stället det län och den kommun som personen var folkbokförd i vid ansökningstillfället eller när ett ärende skapades hos CSN. Det här påverkar jämförbarheten mellan omställningsstudiestödstagare och övriga stödtagare vid uttag av statistik fördelat på folkbokföringslän och/eller folkbokföringskommun.¹⁸

Omställningsstudiestödets bidragsdel är skattepliktigt. Utbetalda belopp för omställningsstudiestöd visar utbetalda bruttobelopp, det vill säga före skatteavdrag. De andra studiestöden är inte skattepliktiga så för dem sker inget avdrag för skatt. Det är viktigt att vara medveten om detta vid jämförelser av utbetalda belopp mellan omställningsstudiestödstagare och andra stödtagare.

5.3 Samanvändbarhet i övrigt

CSN:s uppgifter om den utbildning den studerande läser på baseras på indelningen i bilagan till studiestödsförordningen (2000:655). Denna indelning kan skilja sig från den nivåklassning som görs av skolor och andra myndigheter och som får genomslag i andra register.

Vid eventuella förändringar av vald utbildning under beslutsperioden, som ofta omfattar två terminer, uppdateras sådana förändringar endast om de är av betydelse för prövningen av studiestödet.

Det som beskrivs ovan har dock mindre betydelse för samanvändbarheten när det gäller de uppgifter som finns i CSN:s officiella statistik eftersom denna inte innehåller så detaljerad information om utbildningar.

5.4 Numerisk överensstämmelse

I tabeller med avrundade tal kan mindre avvikelser förekomma mellan summan av dessa tal och den redovisade totalsumman.

I statistikdatabasen redovisas antalsuppgifter utan decimal, medan belopp och andelar redovisas med en decimal. För de senare uppgifterna är det möjligt att välja mellan 1 till 6 decimaler.

Totaluppgifter i tabellerna svarar mot summan av samtliga värden som är möjliga att välja för en delpopulation eller en redovisningsgrupp. Den som till exempel markerar antalet studiemedelstagare i Uppsala län och Södermanlands län och Totalt får uppgifter för antalet studerande med studiemedel i dessa båda län, medan totaluppgiften omfattar studerande med studiemedel i landets samtliga län.

Totalsummor av personer redovisas alltid nettoräknade, det vill säga varje person räknas en gång per referenstid.

¹⁸ Det innebär bland annat att omställningsstudiestödstagare endast kan tillhöra ett folkbokföringslän och en folkbokföringskommun, medan övriga stödtagare kan tillhöra flera.

Allmänna uppgifter

A. Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Statistiken är officiell. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt Statistiska centralbyråns föreskrifter (SCB-FS 2016:17) om kvalitet för den officiella statistiken.

B. Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

För att skydda enskilda personers eller företags sekretessreglerade uppgifter säkerställs att de inte kan röjas direkt eller indirekt i den statistik som offentliggörs.

Vid behandling av personuppgifter, det vill säga information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C. Bevarande och gallring

Gallringsföreskrifter är ej fastställda ännu och bevarandebehov har ännu inte utretts.

D. Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E. EU-reglering och internationell rapportering

Någon EU-reglering eller internationell rapportering förekommer inte.

F. Historik

Statistik om studiestödet redovisas sedan läsåret 1965/66. Statistiken har redovisats i olika former, både i CSN:s rapporter och i Statistiska meddelanden. Från och med 2016 publiceras statistiken i en statistikdatabas på CSN:s webbplats och från och med 2018 ingår även uppgifter fördelade efter kalenderår och kalenderhalvår.¹⁹ Även den äldre statistiken finns numera publicerad på webbplatsen.²⁰

Från och med den 1 november 2023 publiceras inte längre statistik om utländska medborgare som beviljats rätt till svenskt studiestöd, eftersom statistiken inte längre bedöms vara efterfrågad. Till följd av detta bytte statistikprodukten namn från ”Utbetalning och beviljning av studiestöd” till ”Utbetalning av studiestöd”.

Det moderna svenska studiemedelssystemet med bidrag och lån infördes 1965. Tio år senare infördes de första vuxenstudiestöden. En reformering av studiemedelssystemet genomfördes 1989. Då lades lånesystemet om och utlandsstudiemedel gjordes tillgängligt för fler studerande. Nästa stora reform skedde sedan 2001. De olika vuxenstudiestöden togs då bort och studiemedel blev det enda studiestödet för vuxna. Lånesystemet gjordes åter om. Under 2003 infördes rekryteringsbidraget med syftet att rekrytera personer med kort tidigare utbildning till studier. Stödet avskaffades 2006. Studiestartsstödet infördes 2017. Detta studiestöd riktas till

¹⁹ Även kalenderårsuppgifter för tidigare år redovisas sedan denna tidpunkt i statistikdatabasen.

²⁰ Äldre statistik finns publicerad i pdf-filer.

personer med låg utbildningsnivå. Under 2023 infördes omställningsstudiestödet.²¹ Detta är ett studiestöd som riktar sig till personer som varit aktiva i yrkeslivet under en längre tid.

Det allmänna studiebidraget för elever i åldern 16–18 år infördes 1957. Det dröjde dock till 1986 innan CSN fick ansvar för prövning och utbetalning av studiehjälp, där studiebidraget ingår, till studerande på gymnasienivå. En lärlingsersättning till studerande på gymnasiet infördes 2014, medan Rg-bidrag till studerande vid riksgymnasium för döva, hörselskadade eller rörelsehindrade infördes redan 1995.²²

G. Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Centrala studiestödsnämnden
Kontaktinformation	Anders Larsson
E-post	anders.larsson@csn.se eller registrator@csn.se
Telefon	060-14 63 99 eller 060-18 60 00

²¹ Den första statistiken om omställningsstudiestöd redovisades i februari 2024 och avsåg kalenderåret 2023. Den första läsårsstatistiken om omställningsstudiestöd redovisas för läsåret 2023/24.

²² Mer om historik om studiestöden finns på csn.se/om-csn/vart-uppdrag.